СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 284. Джерзи Сіті, Н. Дж., понеділок, 7. грудня, 1925. VOL. XXXIII. No. 284. Jersey City, N. J., Monday, December 7. 1925. THREE CENTS

Велика копальняна катастрофа

НЕДЕРЛЕНД, Колорадо, 4. грудня. — В копальні Ферву вибух копальняний огонь, який захопив під землею кільканадесять майнерів.

Їм на допомогу вислано сейчас відділ копальняного поготівля, але сі скоро самі попали в небезпеку, не менчу від небезпеки, що грозить майнерам. Від огню завалилася в кількох місцях земля, відтинаючи їм відворот. Місто добуватися до майнерів, ратуючі мусіли ратувати один другого перед удушливими газами.

ПОДАЮТЬ ДО ПУБЛИЧНОГО ВІДОМА ПОДАТКОВИЙ ПРОЄКТ.

ВАШИНГТОН, 4. грудня. — Комітет палати послів для приходів випустив у світ друком свій податковий проєкт, що буде предложений конгресови на найблизчій сесії.

Після проєкту федеральний уряд мавби зібрати на слідуючий рік 2 міліярди 426 міліонів 765 тисяч долярів податку. Знижка в порівнанню з попереднім роком виносить 325 міліонів долярів. Знижку дістають усі кляси податковців. Проєкт заявляється за скасованнем закона, що дозваляв подавати до публичного відома, кілько котра особа чи корпорація платить податку.

КЛОПОТИ ФЛОРИДСЬКОГО УРЯДУ З НОВИМИ ПОСЕЛЕНЦЯМИ.

МАЙЕМІ, Флорида, 4. грудня. Наслідком спекуляційної земельної горячки до стейту Флориди наїхало тепер тільки людий, що вони не мають де мешкати. Як обчисляє уряд, коло 600,000 душ живе в шатрах серед таких негигієнічних умов, що серед них може дуже легко вибухнути пошесть. Стейтовий уряд, заляканий сею небезпекою, хотівби щось на се зарадити, але число сих нових кольоністів росте так скоро, що всякі його зусилля не богато помагають.

БУТЛЕҐЕРСЬКИЙ СКАНДАЛ РОСТЕ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — Федеральний уряд покликав уже велику лаву присяжних суддів до розглянення великої змови проти прогибіції, яку відкрито сими днями, а в яку вмішані члени федеральної прибережної сторожі та деякі члени міської поліції. Переслухання в сій справі почнуться в понеділок. Уряд далі переводить арешти вмішаних у заговір.

Двох арештованих признался, в який спосіб бутлеґери пересилали бездротним телеграфом сиґнали до своїх заговірників в урядовій фльоті.

КУЛИДЖ ЩЕ НЕ ХОЧЕ ЗАЯВЛЯТИСЯ В СПРАВІ ЗАПРОСИН НА РОЗОРУЖНУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

ВАШИНГТОН, 4. грудня. — Президент Кулидж заявив, що федеральний уряд ще не дістав офіціяльно запрошення Ліґи Народів на розоружну конференцію в Европі. Він теж відмовився ще давати якусь заяву в тій справі; однак уже тепер ходять чутки, що американський уряд заявиться за такою конференцією, та чи возьме участь офіціяльно, сього ніхто не хоче ворожити.

УРЯД СПОДІЄТЬСЯ ДОБРОБУТУ.

ВАШИНГТОН, 4. грудня. — На тижневому засіданню кабінету міністрів президента Кулиджа предложили секретарі торговлі й почти звіти, з яких виходить, що майже весь край переходить тепер через період добробуту. Згадані два міністерства також висказують погляд, що вони не бачуть ніяких признак, немовби сей добробут мав бути чим заколочений в найблизчім часі.

30 ОСІБ ЗАТРОЄНИХ ЇДОЮ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — Поліція та уряд здоровля стараються розвязати загадку таємничого затроєння їдою 30 мешканців Бруклина. Захоріли вони на затроєння жолудка в один день, десять днів тому, і ще досі не прийшли як слід до здоровля. Отруя походила вiдай з мясних консерв.

КАРАЮТЬ ОСТРО ВЛОМНИКІВ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — В одному суді в сьому місті судя засудив 27-літного розбишаку Самуеля Шіянті на досмертну вязницю за один розбій. Остру кару пояснив судя тим, що обжалований уже був караний за розбій передтим.

Велика лава присяжних суддів у другому суді в сьому місті, вчувши про сей засуд, заявилася в своїх резолюціях за тим, щоби всіх вломників і розбишак карати досмертною вязницею вже по першім провиненню.

МІСТО ДАЄ 25,000 ДОЛЯРІВ НА ЗАВЕДЕННЄ ВУГЛЕВИХ СТАЦІЙ.

НЮ ЙОРК, 4. грудня. — Міський уряд визначив 25,000 долярів на заведення в місті 16 стацій мягкого вугля. Сі стації покищо мають обмежитися до навчання населення, як обходитися з мягким вуглем.

В недалекім місті Нюарку, в стейті Ню Джерзі, міська палата торговельна та стейтова вуглева комісія вибрала комітет, який має роздобути десь 1,600,000 тон топлива, якого недостає для сього стейту.

ПРОСЯТЬ ПАПУ О ДОПОМОГУ ДЛЯ ПРОГИБІЦІЇ.

ВАШИНГТОН, 4. грудня. — Клинтон Гавард, член Злученого Комітету для Виконання Прогибіції, написав до римського папи листа, щоби сей поміг через католицьку церковну організацію перевести в життя закон про прогибіцію.

Проти сього проєкту сейчас підняли протест самі таки римо-католики через організацію римо-католицьких єпископів у Злучених Державах. Єпископи противляться поступкови Гаварда на тій основі, що лист просить римського папу вмішатися у внутрішню справу Америки.

ВЕЛИКІ РОКОВИНИ У ВІДНІ.

Семі роковини 1-го листопада не проминули непомітно також серед нашого віденського громадянства. Дня 1. м. м. улаштовано старанням місцевого комітету, в якого склад входили представники всіх кругів еміграції, святочну листопадову академію.

Свято відкрив д-р Н. Світлик, а д-р В. Колодницький в обширному рефераті представив значіннє Листопадового Дня. Бесідник перевів дуже влучно анальогію поміж нашим до-листопадовим і після-листопадовим станом, а головно поміж тодішніми й теперішніми бажаннями і стремліннями нашого громадянства. Держава — говорив він — складається не тільки з територій та оружної сили, але й ще з одного, далеко важнійшого чинника, без якого не вспілі встоятися довго ні одна держава, а саме з внутрішньої моральної сили, якої передумовою бажаннє мати державу. Наші недавні ще бажання не виходили поза вузкі рамці таких домагань, як удержанне приватних шкіл, введенє української мови в урядові установи, а українські університетські катедри і збільшення соймових мандатів були вже вершком всяких політичних аспірацій.

Програму свята доповнили: деклямація поезії д-ра О. Грицая, зложеної на се свято, виголошеної з великим зрозумінням і знаменитим опанованнем техніки слова п-ою М. Дольницькою, і три точки тут. академічного хору — „Ви жертвою", „Журавлі", „О, Україно!" — під проводом п. І. Божейка.

Слід згадати ще привіт від Наддніпрянських емігрантів, виголошений п. Чайкою, в якому бесідник підчеркнув особливо безоснівність і осоружність таких термінів, як „брати Галичани", та „брати Придніпрянці". „Ми — казав він — не ніякі брати, бо брати це щось окремого, окремі для себе організми, а ми один організм".

Академія відбулась при вельми чисельній участи громадянства. Салю готелю „Zur Post", де її улаштовано, була виповнена вщерть так, що не тільки в салі, але й на коридорах не було вільного місця. Велику частину присутних становило свідоме робітництво.

Того самого дня, перед Академією, відслужено в церкві, при участи хору Т-ва „Січ", панахиду за поляглих стрільців і погибших вязнів.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВП. ПП. СЕКРЕТАРІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА.

Сим повідомляється Вп. ПП. Секретарів відділів У. Н. Союза, що висилка календарів на рік 1926 для членів У. Н. Союза вже розпочалась і що вже вислано календарі на адресу пп. секретарів для слідуючих відділів:

Від. 159, 162, 188, 197, 222, 223, 296 (2 п.), 323, 392.

Повисше вимінені посилки зістали вислані почтою дня 5. грудня.

Котрий би зі згадних відділів не дістав з якоїсь причини посилки до 10 днів від дня вислання календарів, нехай повідомить Адмін. „Свободи".

В ч. 283. Свободи було поміщено, що вислано почтою дня 4. грудня календарі до від. 377, а має бути від. 277.

„КНИГОСПІЛКА" В 1925 Р.

Цього року „Книгоспілка" поєдналася з широким контингентом спеціялістів популяризаторів та з с.-г. досвідними стаціями і забезпечила собі на 100% постачання матеріялу для с.-г. популярної книжки.

Значне місце кількостю видрукованих аркушів займає шкільна та підручна література, а особливо видання кляси́ків.

Продукція 1925 року в порівнанні з 1923 роком по пляну має збільшитись в 11 крат, а в порівнанні з 1924 р. в 2½ кількостю друкованих аркушів.

Відношення між книгами українською мовою й російською майже весь час було 85:15.

Кількість назв популярної літератури абсолютно переважає: Цього року число назв популярних книг має дійти до 350, при 50—60 назвах книг, не розрахованих на широкі маси, що пояснюється тим, що „Книгоспілка" має постачати літературу для широких мас села, особливо кооперованих. Лише в середині 1925 року „Книгоспілка" взялася до видання нових українських письменників.

БІБЛІОГРАФІЧНЕ БЮРО СІЛЬСЬКО - ГОСПОДАРСЬКОГО НАУКОВОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНИ.

Бюро приготувало до друку „Матеріяли до с.-г. бібліографії України", які зібрав академік П. А. Тутковський і довів до 1916 р. включно. Бюро складає бібліографічний покажчик с.-г. літератури з 1917 р. починаючи.

НОВІ ВИДАННЯ „СЛОВА" (КИЇВ).

Київське приватне видавництво „Слово" останніми часами видало монографію акад. Сергія Єфремова „Іван Нечуй-Левицький" та другу збірку віршів Павла Филиповича п. н. „Простір". З технічного й художнього боку обидві книги видано дуже вдало.

ВІТОС ПРО ПОЛЬСЬКИЙ УРЯД.

Острі слова сказав посол Вітос у своїй свіжій статті в „Еху Варшав." на адресу польського уряду. „Опозиція моєї партії, „Пяста", є принціпіяльна, бо стоїть на становищі, що теперішній уряд не в силі нічого зробити для оздоровлення відносин у краю. Беручи точно, уряд не має ніякого санаційного пляну і тільки, мов у горячці, шукає скрізь позичок. Капіталізм істнує в Польщі тільки в теорії, а в практиці ... д ріжними гарними прикр... и переводять большевизм".

З ДІЯЛЬНОСТИ ВИДАВНИЦТВ У. С. С. Р.

Українська й російська мова у виданнях харківського державного видавництва представляється так:

	Укр. у %	Рос. %
Наукова література	30	70
Художня література	68,3	30,7
Ленінська серія	99,2	—
Політично-марксівська література	26,5	55,1
Совєтське будівництво	24,5	75,5
Сільське господарство	61,0	39,0
Инша мас. літерат.	39,8	57,8
Підручники	83,2	15,2

Що до підручників, то 89,7% їх видано для шкіл т. зв. соціяльного виховання, отже порівнюючи елементарні, і лише 5,3% для шкіл професійної освіти, треба гадати — переважно, коли не виключно, на російській мові.

Взагалі що-до цієї таблиці треба зазначити, що відсотки на ній вираховані не від числа назв книжок, а від тиражу видань.

Не можна не зазначити, що популяризацію ідей геніяльного Ілліча монополізовано за українською мовою.

В порівнанні з р. 1923 продукція наукових книжок упала більше ніж удвічі.

Зазначені цифри подано за „Новою Книгою" 1925, ч. 4—6, ст. 46—47.

„ЧЕРВОНА ПРЕСА".

З 1-го жовтня с. р. у Харкові почнає виходити щомісячний журнал „Червона Преса", інструктивний орган відділу друку Ц. К. К. П.(б)У. Мета журналу — систематичним інструктажем допомогти совєтській пресі в ідеольогічній, методольогічній та господарській установі („Червоних Шлях", серпень 1925 р.)

Французький сенат також приняв законопроєкт про фінансову реформу.

ПАРИЖ, 4. грудня. — Сьогодня французький сенат приняв законопроєкт про фінансову реформу, яку позавчера приняла палата послів.

За законопроєктом голосувало 206 сенаторів, а проти лише 25.

Перед приняттєм виголосив промову прем'єр Бріян, котрий апелював до сенату, щоби в такій важкій хвилі для Франції як теперішня станув понад партіями для ратунку нації.

Проти проєкту хотів говорити бувший президент Франції Мільран, колишній крайний соціяліст. Але соціялісти його закричали, називаючи його ренегатом і відступником, та кажучи, щоб ішов говорити до фашистів.

БРІЯН — ДИКТАТОРОМ.

ПАРИЖ, 4. грудня. — В тутешніх політичних кругах говорять, що Бріян тепер, за 8-ого премієрства, є поправді диктатором Франції.

Ся диктатура, кажуть, не виходить з особливої власти, але із скрути політичної і фінансової, в якій тепер Франція находиться. Наслідком тої скрути він має за собою рішучу переваґу публичної опінії і держить парлямент в послуху пострахом, що розпустить його і переведе нові вибори, якщо він стане проти його реформи. Парлямент, кажуть, боїться, що в такому настрою публичної опінії при нових виборах здобув би Бріян таку більшість послів до парляменту, якої захотів би.

З уваги на те, кажуть, Бріян може бути диктатором поти, поки буде скрута.

НЕ ФРАНКАМИ, А МАРКАМИ.

ПАРИЖ, 4. грудня. — Правительство Бріянда хоче обновити довгові переговори з Англією і Америкою та згодитися сплачувати їм воєнні довги з воєнних відшкодовань, які одержує від Німеччини на основі пляну Доса.

ВОЄННИЙ ДОВГ І УПАДОК ФРАНКА.

ПАРИЖ, 4. грудня. — Французьке правительство, бачучи, що саме не може спасти франка перед дальшим спадком і повним упадком, звертається за помочю до Англії й Америки.

Воно заявляє, що готове наперед вирішити справу воєнних довгів, щоб відтак Англія й Америка мали свободу ділання і могли подати Франції поміч для ратовання франка.

МІЖНАРОДНІ ПОЛІТИЧНІ ТОРГИ.

ЛОНДОН, 4. грудня. — Тутешні газети подають, що між Англією і Францією прийшло до порозуміння щодо взаїмного підпирання в кольоніяльній політиці.

Франція, кажуть, обіцяла Англії, що буде її підпирати у справі Мосула (в Мезопотанії, в Азії), а Англія, що підіпре Францію у спорі з Рифами (в Мароку, в Африці).

ДОМАГАННЯ СИРІЙЦІВ.

ПАРИЖ, 4. грудня. — З Бейрута повідомляють, що новий французький губернатор Сирії Де Жувенель приїхав уже туди і приняв делеґацію Сирійців, котрі предложили свої домагання.

Вони домагаються помилування для політичних вязнів, відшкодовання і нової системи правління.

РОСІЯ І ЛІҐА НАРОДІВ.

ПАРИЖ, 4. грудня.— Тутешній російський большевицький амбасадор Крісто Раковський заявив, що Росія не приступить до Ліґи Народів, але готова з нею співділати у справі розоружения держав.

ВОЛЬПІ ХОЧЕ ІТИ ДО БИЗНЕСУ.

РИМ, 4. грудня. — Сюди вернувся з Америки італійський міністер скарбу граф Вольпі. Італійська публика його величає за успішне вирішенне справи военного довгу, який Італія винна Америці і сподівається, що таксамо він вспіє полагодити і справу воєнного довгу, який Італія винна Англії.

Одначе, як кажуть, він на сьому скінчить, бо по вирішенню англійського довгу уступить з кабінету і перейде на приватну посаду яко голова американського фінансового підприємства Дж. П. Морґена в Римі.

ТЕЛЕФОН НА ШЛЯХУ МОЙСЕЯ.

ЄРУСАЛИМ, столиця Палестини, 4. грудня. — Дня 1-ого с. м. отворено телеграфічне получення між Палестиною і Єгиптом, від Єрусалима до Каїра.

Се получення обіймає шлях, яким Мойсей провадив Жидів з Єгипту до Палестини.

КАБІНЕТНА КРІЗА В ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНІ.

ПРАГА, 4. грудня. — Провідник католицьких послів о. Шрамек повідомив президента Масарика, що він не вспів скласти кабінету і тому зрікається місії.

Кажуть, що тепер Масарик предложить ту місію соціялістичному послови Бехине, а коли б і він не потрафив сформувати кабінету, то президент наново покличе провідника чеських хліборобів Свеглу і звернеться до нього, щоби старався скласти коаліційний кабінет з представників кількох груп, які можуть мати значну більшість в парляменті.

КОНТР-РЕВОЛЮЦІОНЕРИ І ЗРАДНИКИ.

РИҐА, столиця Латвії, 4. грудня. — З Росії повідомляють, що в Нижньому Новгороді большевики розстріляли 11 контрреволюціонерів, котрі там вели пропаґанду від двох літ.

Зноваж з Харкова повідомляють, що тамошня Чека розстріляла одного офіцира „червоної армії", котрий видавав відомости про сю армію польським шпіонам.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПАТРІОТИЗМ ПО ПРИКАЗУ

Союз Патріотичних Товариств заявився на своїм послідним річнім засіданню за новим проектом, виміреним проти неанґлійської преси в Америці. Сей проект має на цїли наложити примус на неанґлійську пресу подавати анґлійською й своєю мовою статті про американську конституцію, американську історію та американський уряд, який їм предложить урядник, на се встановлений. Всі ґазети, які видаються неанґлійською мовою, а які відмовилиби подавати такі статті, булиб за кару позбавлені пересилки почтою, себто позбавлені передплатників, яких можна досягнути лишень почтою, що в богато случаях значилоби тільки, що закриттє ґазети.

Які причини подають автори сього проекту? Президент згаданого товариства, яке виставило сей проект, каже, що в Америці є 2,000 ґазет, писаних неанґлійською мовою (він каже „чужими" язиками). Сі ґазети, він каже, нападають скрито на американський уряд. Вони мають злий вплив. Вони підривають віру й любов іміґрантів до американських інституцій, уряду й краю. Тому він і радить наложити на сі ґазети такий каганець.

Треба признати, що якби справді так було, як говорить се товариство, то тоді американський народ і уряд булиби оправдані виступити з якимись мірами проти своїх ворогів. Говорення, що неанґлійська преса є нельояльна супроти Америки, є брехнею, виссаною з пальця. Серед сеї преси попадають якісь нельояльні ґазети, се правда, але такі ґазети попадають також і серед „анґлійської" преси. Що попадають іміґранти нельояльні супроти Америки, се також правда, але й серед родовитих Американців є Берґдолі. Що й неанґлійській пресі попадають критики американського уряду, се правда, але така критика ще не означає нельояльности супроти Америки. Бувають такі критики й в американській анґлійській пресі. Можна сказати, що кождий американський уряд критикує половина американської преси. Коли сеї масової критики американської преси не брали за зле американській пресі, чому брати за зле, коли якась неанґлійська демократична ґазета скритикує републиканський уряд? Невжеж від такої неанґлійської ґазети може вийти більша небезпека для постійного суспільного й політичного устрою Америки, як від критики анґлійськомовної ґазети?

Такі й подібні відорвані факти не значуть ще, що ціла „чужинецька" преса противна американським інституціям. Свою вірність супроти сих інституцій американська неаґлійська преса зазначила, як не можна краще, підчас війни, а її читачі дали доказ вірности супроти Америки на побоєвищах Америки.

Навіть хочби так було, як се говорять горячі проєктодавці, то ще й тоді можнаби дуже сумніватися, чи вони вибрали найкращий спосіб на поборення нельояльности „чужинців" супроти Америки. Якби так було, як вони кажуть, і якби їх проект справді став законом, то тоді станеться таке, що власне нельояльні ґазети будуть першими, які будуть містити сі патріотичні статті, їм однак не перешкодить вести далі свою пропаґанду проти американських інституцій. Їх читачі, читаючи патріотичні статті, надіслані з уряду, вже самі будуть знати, як до них відноситися.

Правда, уряд може сей проект ще більше заострити та завести якусь цензуру над чужинецькими ґазетами та казати своїм аґентам переглядати всі статті чужомовної преси. Така цензура однак теж не далаби бажаного плоду, бо всяка цензура й всяка шпіонажа є оруддем недовіря, а всяке недовіря уряду до народа викликає недовіря народу до уряду. Всякі цензурні заходи уряду Вилсона супроти преси в час війни якраз і викликали ту ненависть до його уряду, що проявилася була підчас перших виборів по війні. Така цензура й шпіонажа булаби вічним подражненнем для іміґрантів, і уряд, який її удержуваавби, плативби власними грішми найсильнійшу пропаґанду проти себе самого. Якраз часи найгірших цензуральних утисків Вилсона були в Америці часами найлютійшого большевизму. Як не стало цензорів і шпигів, всякі невдоволення іміґрантів перестали звертатися проти уряду та інституцій.

Проект виходить від людий, які думають, що льояльність до краю, його уряду й інституцій, насаджується цензурою, шпигами, аґентами, арештами й присудами смерти. Се є середновічні переконання, які розумні політики закинули вже давно, як з ґрунту фалшиві. Новочасні, розумнійші політики знають, що найкращими розсадниками льояльности населення супроти краю є добробут і свобода думки, слова й ділання. Чим більше іміґранти пізнають, що вони все те мають в Америці, тим вірнійші вони стають до краю. Сього переконання вони набирають не зі статтий, писаних урядовими цензорами, але з практичного, щоденного життя. Американське життя вчить сего всего, і тому іміґранти природно стають щораз більше вірні своїй прибраній вітчині. Цензура й шпіонажа, яку хочуть накинути на іміґрантів загорілці, знищилаби роботу, яку життє щоденно робить.

НАРІД СОБІ

У своїх визвольних змаганнях мусить наш нарід передусім в сучасних обставинах здобувати собі **умовини самостійного життя — господарського,** щоби в рільництві, ремеслі, торговлі й промислі доходити власними силами до **національного добробуту.** Отця основна праця була головним нашим завданням в часі перед світовою війною, і на цій основі спиралися наші культурні і політичні змагання.

Таким способом, власною працею й **власними силами народу** вдалося нашим діячам заснувати і в життя впровадити такі економічні установи, як **„Народня Торговля", „Дністер", „Краєвий Союз Кредитовий", і „Українська „Щадниця",** та за ними сотки повітових і громадських установ господарських.

Та аж в р. 1909 вдалося нашій тодішній парляментарній репрезентації по довгих заходах здобути від австрійського уряду концесію на основання українського банку: **Земельного Банку Гіпотечного,** спілки акційної у Львові, — який розпочав свою діяльність в дні 1. квітня 1910 р. Цей банк став вершком наших економічних установ і на перший поклик його засновників зложив наш нарід на протязі кількох тижнів: один міліон корон основного (акційного) капіталу. Наш нарід тоді розумів вже і відчував значіння, потребу і користь банку — власним своїм грошем і для свого пожитку заснованого, та наш нарід був тоді солідарний і розважний.

І тоді покладані надії нашого народу здійснилися. До вибуху війни, значить до 1. серпня 1914 р. уділив Земельний Банк Гіпотечний нашому народови на купно землі, сплату лихварських довгів і піднесення його господарства довгореченцевих позичок в сумі повисше: **сім міліонів корон.** Наш банк уділював також короткореченцеві кредити нашим селянам, ремісникам, купцям і промисловцям, та **нашим кооперативам,** в числі 128, стоваришенням, та в тім часі передвоєннім виказав обороту векслевого на суму **сороксім міліонів корон.** Тому довіря нашого народу до Земельного Банку Гіпотечного зростало з кождим днем і ми були горді з цього, що наш банк гарно розвивається та приносить велику користь нашому народови.

Та це тоді добре розуміло наше українське громадянство, яке значіння має для нього одинокий свій банк, що всякому стає у пригоді, — тай сьогодні цього не можемо забувати, коли розвиток нашого банку припинила війна та опісля повоєнні переворти принесли ще обезцінення гроша, від чого мусів потерпіти також наш Земельний Банк Гіпотечний.

Не завинила цього управа банку: ні директори, ні надзірна рада Земельного Банку Гіпотечного, а спричинила і викликала те все вища сила воєнних і повоєнних подій. Та вона не поминула нікого, хто був під війною. Тому не дорікаймо одні другим та не закладаймо рук від праці і не попадаймо у зневіру, але негайно робім те, що роблять всі инші народи у цьому тяжкому лихоліттю: ставаймо **до обнови і скріплення господарських установ і організацій,** та до **відновлення нашого одинокого банку:** Земельного Банку Гіпотечного!

На протязі кількох тижнів маємо **доповнити акційний капітал** Земельного Банку Гіпотечного **до висоти одного міліона золотих,** та це мусить статися! Наш нарід це зробить і докаже, що він є **здатний до самостійного життя!** Наш український нарід **мусить отце зділати для себе самого,** щоби обновити і скріпити свій одинокий банк, що має йому дати спромогу: добувати варстат праці питомим хліборобам; стати опорою для нашого ремесла, торговлі і промислу; причинитися до живійшої розбудови наших кооператив та бути підоймою нашого економічного життя!

Як акційна спілка має право Земельний Банк Гіпотечний: акціями збирати потрібний капітал до обороту, та на цій підставі давати заставними листами позички гіпотечні на довгі роки. А цього поратунку і потрібної **помочі не дасть нашому народови ніхто, як він сам** не зложить для себе основний (акційний) капітал в Земельнім Банку Гіпотечнім! **Отцього нашого народнього дорібку не вільно нам легкодушно затрачувати!**

Одна акція Земельного Банку Гіпотечного коштує 25 зол. — з видатком на виготівку разом, 26 золотих, та її повинен закупити кождий свідомий Українець і кожда свідома Українка, а спроможнійші повинні закупити більше число акцій Земельного Банку Гіпотечного. **Власники цих акцій будуть власниками нашого Земельного Банку Гіпотечного.** Вони будуть своїми голосами на загальних зборах банку вибирати головну управу банку (надзірну раду); вирішувати про призначення зисків банку та вказувати, як управа банку має виконувати свої обовязки, щоби цей банк служив для добра нашого народу!

Від цього народнього обовязку не вільно нікому відтягатись: ані під позором бідноти, ані незнання, ані неоправданого недовіря, ані лукавих викрутів. Свідоме українське громадянство нашої землі мусить негайно доповнити акційний капітал Земельного Банку Гіпотечного до висоти одного міліона золотих, — та отце **в імя чести і кращої долі українського народу,** бож ні наша честь народня ні наша доля не позволяють нам допустити до **такого тяжкого гріху — занедбання,** щоби наш одинокий банк емісійний мусів розвязатися, — на сором українського народу!

Нарід собі має покласти питомі основи для своєї незвичайно важної економічно-фінансової установи і я свідомий цього, що наше українське громадянство отце зробить!..

(„Рада").

Др Кость Левицький.

ПРО „УКРАЇНІЗАЦІЮ"

(З книжки **Василя Кучабського** п. з. „Большевизм і сучасне завдання Українського Заходу").

(Докінчення)

Друга мета: дати вільний вислів отому хилому, приспаному етноґрафічно - „національному" почуванню в нешкідливому для державного єдинства Росії аполітичному культурництві, яке в даній політичній системі большевизму повинно фактично звестися до популяризації большевицького матеріялізму й ідеольоґії.

І так: мета большевицької національної політики, а зокрема мета „українізації" в тому, щоб спинити кристалізацію немосковських націй, — а з окрема української, — в політичні і затримати їх на рівні лиш „культурних націй". Осьтак „українізація" має довести до винародовлення Українців, щоб ідея суверенної національної державности стала для них таксамо внутрішно незрозумілою й чужою, як була в 1917-ому році, і щоб вони своєї суверенної національної держави не були в силі бажати навіть тоді, колиб бажали, щоб большевизм, — як суспільно-економічна теорія, — пропав з лиця землі. Словом: „українізація" має на меті знизити український народ на рівень національно-політично пасивної й світово-історично безвартної етноґрафічної маси, яка зберегла свою мову не лише в народніх масах, але й письменстві.

Наскільки великі „українізаційні" досягнення большевизму, показує з одного боку упадок нашого державництва на нашому заході, яке де далі перемінюється в пусту і беззмістовну фразу і цілком розкладається „орієнтацією на Радянську Україну", себто орієнтацією на большевизм, а з другого боку надзвичайні успіхи самого таки чистого большевизму особливо серед нашої молоді, а далі й селянства. Від удару „українізації" наш національний табор на нашому заході ідеольоґічно збанкротував, бо його національна ідея досі кружляла по суті виключно довкруги оборони рідної мови і тепер вона нездібна покласти перед нацією инших і нових завдань. Банкроцтвож оте викликує такий застій національно-політичної думки, що суспільність уже не може нею одушевлятися. Відтіль серед національного загалу апатія й пасивізм, а серед рухливіщої, молодшої частини громадянства притягаючий вплив большевизму як живої й боєвої ідеї.

Але національна політика большевиків має окрім внутрішньо-російських ще й зовнішньо-політичні завдання. „Орієнтація на Радянську Україну" належить власне до того велитенського руху орієнтації на Росію, який сьогодня захопив меншевартні кольоніяльні народности на всьому світі, а зокрема в Азії. Таким чином із зовнішньо-політичного становища большевизм іде на боротьбу зі світовою „буржуазією" не як суспільно-революційна ідея, а як ідея „національного" бунту, себто чисто неґативного і тому нетворчого відруху етноґрафічних мас проти їхньої політичної зависимости від пануючих над ними націй під гаслом: „під чорта, щоб лиш якраз зпід цього займанця, який тепер над нами панує". Як у внутрішній політиці першим завданням большевизму було знищити всяку протибольшевицьку орґанізацію, так тепер першим завданням його світової політики є знищити нації як на протязі історії сформовані суспільні орґанізми. Як ґасло „самоопределенія вплоть до атделенія" було вжите на знищення уряду Керенського, так тепер того самого гасла, — не лиш гасел суспільно-економічних, клясових, — уживає большевизм, щоб енерґію кольоніяльних етнічних мас ужити як таран проти сучасної політичної орґанізації світа. І як у Росії кінця 1917-го року гасло „самоопределенія вплоть до атделенія" було для большевиків „абракадаброю", так і тепер большевизм несе кольоніяльним етнічним масам не національну державність, до якої вони врештою нездібні, лиш пануванням большевизму й його „понаднаціональної" держави. Для кольоніяльних етнічних мас є це очевидо вигідна заміна, бо вони й так своєї національної індивідуальности не почувають і тому хоч здібні на державно руйнуючий бунт, то до власної державної творчости нездібні, — а влада большевизму без сумніву буде для них — привиклих до деспотії, — лекша ніж влада націй. Як Гуни, ідучи на підбій світа, гнали перед собою в ролі свого аванґарду підбиті племена, так тепер большевизм жене перед собою ріжнокольорову менажерію меншевартних, варварських етнічних мас. Перед Україною ж сьогодні до вибору: або скристалізувати своє почуття національної індивідуальности й як нація стати муром проти большевизму, абож знизитися на рівень ріжних Башкірів, Узбеків, Туркменів і Бурято-Монґолів і зрікаючися всякого окремішного світово-історичного значіння стати безіменною хвилею, що на скелі розбивається, нічого окрім шуму не залишивши по собі.

Але ті перспективи не істнують для того загалу нашого Заходу, який тепер „на Радянську Україну орієнтується". Небачна вмислу подій на Сході, наша преса з радощами нотує „українізацію". Настільки не розуміє звязку „українізації" з усіми иншими заходами большевизму, що ту „українізацію" кладе в иншу катеґорію подій, аніж автономінізацію мови московських, польських, жидівських, німецьких, болгарських і инших неукраїнських громад, волостей і районів на Радянській Україні. Отже обурюється „Діло" на проводження тієї автономії мов, уважаючи її — суперечною з „українізацією" і навіть в одній із таких заміток закликає харківський „уряд", щоб він не проводив автономізації мови неукраїнських меншостей, бо це мовляв спинює „процес національного уодностайнення України" і „ревіндикацію втрачених Українством у минулому позицій". Так начеб-то метою большевизму було зробити Україну з етнічного боку одностайною, або привести „історичну справедливість" за всі „історичні кривди" України. Так начеб-то Україну „українізував" не займанець, для якого одне що „українізація", що „бушменізація" України, щоб лиш восторжествувала на ній ідея всесвітньої большевицької революції, — лиш „українізував" її справжній наш національний уряд, від якого ми моглиб домагатися, щоб вів нашу, національну, українську політику.

Якщо такому нашому „державникови" на нашому Заході звернути на це увагу, то він відповідає нісенітним питанням: „хибаж тоді нам не брати „українізації"? Це питання характерне для того унаслідженого, глибоко сервілістичного „австріяцького" розуміння політики, яке вважає її торгами за „концесії" й „уступки" і всі події на світі зводить до корупційного „давання" й „брання", до „угод" про „статус кво" і „модус вівенді". При чому в „українізації" „брати", чи „не брати", так таки й остає тайною австріяцького „політичного" способу думання. Бо „українізацією" „дають" нам большевики лиш одно: вони зрікаються мордувати нас за те, що говоримо, пишемо й навчаємо дітей по українськи. А колиб мордували, то що? Чи з тої речі нам треба булоб уживати есперанто? Аджеж це природна річ, що в кождій країні говориться, друкується і навчається дітей мовою тієї країни. Як нема чого нам радіти ні з повітря ні з води, так зайва воно теж річ радіти з того, що на „зукраїнізованій" Радянській Україні є написи українською мовою на чрезвичайках, чи пак „політичному управлінню". Або, що „зукраїнізовані" видання большевиків ширять серед нашого народу таксамо ворожу для істнування нашої нації ідею інтернаціональної державности, як ворожою є ідея польського, московського, німецького, анґлійського, монґольського, чи якогоб іще там не було чужинецького національного імперіялізму на наших землях. Якщо радіти з речі „українізації", то требаб було втішатися й тим, що инший окупант укр. мовою ширив серед нашого населення ідею своєї державности, рівно чужої для нас як большевицька. А вжеж для кристалізації справжньої, а не лиш „зукраїнізованої" національної свідомости серед наших мас, булоб вигідніще, щоб большевицькі пропаґандивні брошури були писані радше гебрейською, аніж „зукраїнізованою" мовою.

Не наша річ „брати", чи „не брати" „українізацію", бо в „українізації" ми лиш безвільний обєкт чужої політики. „Українізацію" дають большевики не нам, лиш свому власному державному апаратови. А це вже не наша, лиш його річ, чи він „українізацію" візьме, чи забунтує проти неї. Наша річ тільки розуміти большевизм і його цілі і зясувати, чи його ідеольоґія йде по одній лінії з нашим національним духом і нашими національними бажаннями, — а якщо ні, то яких засобів нам ужити, щоб отому большевизмови не вдалося вбити нашу національну психіку, а разом із нею й оправдання для істнування нашого народу теж як окремішної етнічної ґрупи взагалі.

АКЦІЇ ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО У ЛЬВОВІ

СМОВК РАН, ПА.

За почином д. Н. Джмелика закупили тутешні відділи У. Н. Союза акції Земельного Банку Гіпотечного у Львові. Братство св. Івана Хрестителя, 227 від. У. Н. Союза, купило 4 уділи (20 дол.), братство св. Георгія, 135 від. У. Н. Союза, купило 2 уділи (10 дол.). Кромі того предсідатель 227 відділу, д. Лука Решетар, купив 4 уділи (20 дол.). Разом 10 уділів, 50 долярів, переслано на руки гол. фін. секретаря д. Романа Слободяна для переслання до Львова.

Д. Р. Слободян одержав гроші і переслав уже до Земельного Банку Гіпотечного у Львові.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

На місячному засіданню екзекутиви Обєднання в Филаделфії закупили присутні урядники акції Земельного Банку Гіпотечного на $300. Купили: о. Іван Ортинський 20 акцій $100; по 10 акцій, по $50: Т. Гринев, М. Дармограй, [illegible]

ДОПИСИ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Наталка Полтавка.

В неділю 28-го падолиста с. р. заходом товариства „Скалат" і силами Театру Українського Народного Дому була поставлена оперета Котляревського: „Наталка Полтавка". Ся мело-драматична оперета, що має за собою майже двісті літ і яку ставлять на сцені по всіх усюдах безмежної України а також і закордоном, ще раз в повному блеску чаруючої краси і мелодії пісень появилась перед нами на сцені Народнього Дому в Ню Йорку. Признатись щиро, я не сподівався бачити таку масу публики, коли ішов до театру, бо кождий з Українців не один раз бачив сю оперету. На превелике диво ще за довго до представлення, всі місця і проходи були забиті людьми. Се можна пояснити лише тим, що ролі виконували такі артисти як: Карлаш (виборний), пані Машир (Наталка), Гурський (возний), Хмара (Микола), Давиденко (Петро) і Юрченко (Терпелиха). Щодо самої гри, то треба завважити, що публика дарила громом оплесків не лише конець кождої дії але й підчас гри гучно витала оплесками артистів, а коли куртина спустилась після останньої дії, то буря оплесків перейшла в овацію артистам. Та і дійсно було за що. Такого виконання сеї оперети ще не було в Ню Йорку. Отже цілком слушно публика загреміла: „А якже, а якже, прийдем!" коли підчас павзи артист Гурський вийшов перед завісу і запросив публику прийти на його бенефіт 25-го грудня с. р.

Окремі сольові точки співу випали на причуд хорошо. Артистка Машир (Наталка), маючи широкий діяпазон, легко передавала всі відтінки милозвучних полтавських пісень, а добавивши сюди чудову міміку і плавність рухів, дала закінчену постать невмірущої Наталки. Смішили кождим своїм рухом артисти Карлаш і Гурський, особливо, коли підчас заручення возного вони виходять трохи підпиті. Дует: „Ой доля людськая" вийшов остільки чудово, що можна було помітити якийсь жаль і тугу в очах кождого присутного. Треба признати, що лучшого виконавця ролі Миколи як артист Хмара годі найти в Ню Йорку. Він цілком дає нам того Моколу, якого виводить Котляревський: доброго розхрістаного парубка, який не дивлячись на свої злидні, своє убожество, завше хоче комусь допомогти, все радий стати в пригоді нещасним. Давиденко, який грав ролю Петра, має сильний голос і приємний, одначе треба сказати, що грав він трохи жваво; для Петра, що був лагідної та тихої вдачі, а ще й прибитого нещастем, така жвавість не по натурі.

Треба зазначити, що пісні: „Де згода в сімействі" в другій дії і „Зачинаймо веселитись" на конець оперети хоч і вийшли досить добре, однако не на „біс", а се тому, що артисти співали по партитурі Лисенка. Се я замітив не лише в даному разі, а і взагалі ще в старому краю. Значно красше і милозвучнійше виходить, коли сі пісні співаються по народньому, як в Полтавщині. Тоді завсіди буде на „біс". По народньому співали минулого року, і не дивлячись на те, що гра була аматорська, якої навіть порівняти не можна було із сею, публика заставляла „бісірувать" сі дві пісні. На се треба звернути увагу. Зате дуже влучно і на місці був уведений народний танець на конець оперети. Се вийшло зовсім природно, мов би виплило із самої штуки і вийшло цілком так як на Полтавщині. Були і сольові танки, які приняла публика надзвичайно радо, що разом з чудовою грою артистів привело до цілком заслуженої овації.

Публика заховувалася дуже красно. Треба взагалі відмітити, що публика стала ходить пильно до українського театру завдяки добрим артистам і добрій режісурі, які обединились в Українському Театрі Народнього Дому. Побажаю і я від себе найкращого розвитку й успіху цьому культурному народньому ділу.

Присутний.

EDWIN BENT PUPIL WINS INSTANT SUCCESS IN CONCERT AT JERSEY CITY

Among the many artist pupils of Mr. Bent at the Edwin Bent Conservatory of Musical Art who are appearing successfully in concerts throughout New Jersey is Joseph Stetkewicz, youthful violin prodigy. At the Musical Center of the Dickinson High School in Jersey City, developed and maintained by City Supervisor Moritz E. Schwartz, young Stetkewicz won the most outstanding musical success of the present season at his recent violin recital there. The Jersey City critics pronounced him "a musical phenomena," "youthful virtuoso," praised "his mastery of technique and depth of sentiment" and add that such artistry "has seldom been surpassed here."

The young artist, just fourteen years of age, played entirely from memory a program that included the beautiful C minor Sonata of Grieg; the Prelude and Allegro, Liebesleid and the Liebesfreud of Kreisler, the Air on the G String by Bach, the Hungarian Camp Dance by Helen Ware and the Perpetual Motion of Ries, with many lighter numbers and numerous encores. Fifteen hundred people attended the concert and as one critic wrote, "the entire audience was hushed and astonished by the lad's technique," and another writes, "this boy prodigy offers promise of future eminence as added years bring added mastery." The parents of the child unite with the critics in saying that too much praise cannot be given to Mr. Bent, his guide and teacher, for the care and patience that he has brought to the youth's instruction in the art of violin playing, making possible his unusual succes at such an early age.

The young violinist was accompanied on this occasion by hish sister, Miss Vera Stetkewicz, also an artist pupil of Mr. Bent in piano playing. Miss Vera Stetkewicz is making rapid progress in her special study of the piano for the works of our own American composer, Edward Alexander MacDowell and will shortly play a concert of his works in New Brunswick.

The boy's father, Joseph Stetkewicz was born in the Ukraine (East Galicia). Joseph, his son, was born in Jersey City, January 30, 1921 and is a private pupil of Mr. Bent at the local branch of the Edwin Bent Conservatory of Musical Art. His recent public appearance as a concert violinist include Town Hall, Manhattan Opera House, Hotel Plaza and Hotel Brevoort in New York City and also concerts in Passaic, Perth Amboy, Bayonne, Boonton and Jersey City. Concerning his last concert one Jersey City critic says: "The real reason for the presence of such an unusually large audience was the appearance of Joseph Daniel Stetkewicz, the fourteen year old violin virtuouso, hailed as a boy prodigy. The boy lived up to all the attributes claimed for him and besides instilling delight in his audience by his marvelous playing, amezed all by the technique displayed by one so tender in years."

Mr. Bent is now preparing the young artist for his forthcoming local appearance, when he will play an entire Sonata program which will include the Kreutzer Sonata of Beethoven, the A major Sonata of Cesar Franck and the C minor Sonata of Grieg. Mr. Bent will also present his sister, Miss Vera Stetkewicz in a local concert made up entirely of the pianoforte works of MacDowell and including the Eroica Sonata, the Woodland Sketches and the Sea Pieces (complete) with the Marionettes and the Concert Etude, and many shorter works.

(Sunday Times, New Brunswick, N. J., November 29, 1925).

ЗА РІДНУ ЗЕМЛЮ.

Віче в Золочеві.

Дня 9. листопада ц. р. у великій салі Т-ва ім. Шашкевича відбулося в Золочеві віче у земельній справі.

Віче відкрив адвокат др. Ярослав Олесницький. Він схарактеризував сучасний політичний момент і пригадав історію боротьби за землю в Галичині. До президії вибрано д-ра Ярослава Олесницького як предсідника, а п. Івана Калиновича як секретаря. Справу земельної реформи реферував делеґат і секретар Центр. Комітету УНДО. п. Володимир Целевич зі Львова. Ядерно змалював він голод на землю у нашого селянства та представив історію боротьби за землю яко варстат праці. Докладнійше представив він кольонізацію української землі від 1918 р. по нинішній день і постанови законопроекту про кольонізацію. На закінчення зясував засоби боротьби, яких повинен вжити український народ, щоби знівечити кольонізаційні пляни польського уряду.

В дискусії забирали голос численні бесідники. Др. Теодор Ваньо поставив внесення в справі утворення повітового комітету оборони землі, зложеного з 12-ти членів. Для оборони землі треба гроша, тому мусимо перевести трівку економічну орґанізацію. Найблизшим завданням це уфундовання і підкріплення Земельного Банку у Львові. В тому напрямку поставив відповідну резолюцію. Селянин Марко Чучман засзивав селянство до праці і орґанізації. „Ми хочемо землі, бо ми голодні на землю" — говорив він. Селянин Микола Загульський з Розважа, бувший член Української Національної Ради, пригадав часи панщини і представив лихоліття, яке переживає українське селянство, та поставив відомі резолюції в земельній справі. Осип Головацький з Білого Каменя домагався, щоби при парцеляції брано під увагу в першу чергу місцевих інвалідів зі світової й польсько-української війни.

Предсідник віча піддав поставлені резолюції п. Загульського, д-ра Ваня і Головацького під голосування, а присутні ухвалили їх одноголосно.

Іван Калинович іменем Старшини Кружка УПТ. в Золочеві прохав присутних взятися за інтензивну допомогу „Рідній Школі". Віче закрив предсідник горячим апелем до присутних: „Хай клич українська земля українському селянинові йде від хати до хати, від села до села".

ПРОДУКЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ В МЕЖАХ СУЧАСНОЇ ПОЛЬЩІ ЗА II. КВАРТАЛ 1925 РОКУ.

Праський російський журнал Славянская Книга пише:

В українській мові з 1. квітня по 30. червня 1925 р. в межах сучасної Польщі видано 44 книжки, з того 11 політичних, 9 релігійних, 6 для дітей, 4 белетристичні. Загальна кількість примірників 117.000, з того 47.000 література політична, 15.000 книжки для дітей і молоді, 14.700 релігійні, 11.500 белетристичні, 7.000 педагогічні, 6.000 підручники.

За той самий час у Польщі вийшло 1475 польських книжок, 19 німецьких, 5 російських, 3 білоруських та 2 литовських.

Історично-філологічне Т-во в Празі.

Українське Історично-філологічне Товариство в Празі незабаром має видати 1-ий том „Праць" Товариства, в якому мають бути розвідки проф. Степана Смаль-Стоцького „Ритмика Шевченкової поезії"; проф. Л. Білецького „Основи української літературно-наукової критики"; проф. В. Щербаківського „Писанки в останках соняшного культу на Україні"; др. Л. Чикаленко „Техніка орнаментування неолітичних керамичних виробів Мізинського селища"; проф. Д. Антонович „Розвій форм української деревляної церкви"; він-же „Хто був будівничим братської церкви у Львові", проф. Д. Дорошенко й проф. Л. Білецький „Академик Микола Сумцов"; проф. І. Мірчук „Г. С. Сковорода"; проф. В. Біднов „Устное повѣствованіе запорожца Н. Л. Коржа" та його походження і значіння"; доцент Х. Слосаренко „Грецька федеральна конституція кінця IV. віку перед Хр."; проф. О. Колесса „Городиський памятник з XV. в."

Після літньої перерви засідання Т-ва розпочались 29. вересня, на якому було прочитано доповіді проф. В. Біднова „Памяти Я. П. Новицького" (1847—1925) та Л. Чикаленка „Розвій орнаменту мальованої кераміки трипільського типу".

6. жовтня відбулося засідання Т-ва присвячене памяти В. Доманицького з нагоди 15-ліття з дня його смерти. З доповідями виступали проф. О. Лотоцький „Літературно-громадська діяльність В. Доманицького" та проф. Л. Білецький „Праця В. Доманицького над текстом „Кобзаря".

27. жовтня має відбутися засідання Товариства з нагоди 40-ліття професорської діяльности академика проф. Степана Смаль-Стоцького.

НІЖНІСТЬ КАРПЕНТІЄРА.

У французьких газетах читаємо таке: „Корніш, власник газардової буди в Довіль стягав багато гостей і тим, що виступав у нього індійський факір Тагат бей. Він показував штуки гостям, які для „порятування здоровля" прибули до цієї купелевої місцевости. М. и. Тагат бей казав гостям, щоби давали йому шпильки від капелюхів, проколював собі обі щоки. І хоч не витікала ні капля крови, зараз чотирох гостей, блідих на лиці, кинули салю. Перший вийшов чемпіон Карпентієр. Він сказав: „Не можу дивитися на кров. Коли лише беться на вулиці двоє людей, я зараз тікаю відтіля. Я дуже рідко буваю в кулачному бою".

В ПОГОНІ ЗА МІЛІОНАМИ.

(З німецької повісти Е. Г. Зеліґера переробив В. К.).

(Продовження)

(11)

„Бачу, що починається переслухання!" сказав судовий радник. „Я улекшу вам роботу. Петер Фос був у мене, признався мені до свого злочину, після чого я вислав його негайно далі".

„Вашим обовязком було його казати арештувати!" сказав Дод. „Не можете сказати мені нічого про те, куди злочинець подівся?"

„На жаль ні," відповів радник, але кутики його уст задрожали при тім мимоволі. „Відколи він перед чотирьома тижнями вийшов з цих дверей, я ані не чув нічого про нього, ані не бачив його".

„Чи мав він при собі вкрадені міліони? спитала Полі.

„Наскільки я знаю, ні!" відповів радник усміхаючися.

Дод завважав цей усміх і думав своє. Правдоподібність, що два міліони сховані в цьому будинку, значно збільшилася черз той усміх.

„Отже ви не знаєте, що ваш небіж ще далі перебував у Штрінау?" спитав Дод. „А саме під фальшивим іменем Франца Мілера?"

„Це мені не відоме!" відповів радник поважно. „Коли-б так справді було, мені було-б дуже прикро. Можете уявити собі, що для мене, при моїм становищі, такий небіж, якого шукають гончими листами, не дуже то приємний".

„Комедія подумав Дод і встав.

Його завдання тут було покищо скінчене. Тепер йому треба було випитати учителя в Поґрау.

„Місіс Фос!" сказав Дод, коли вони вже були в ґотелі. „Цей старий добродій знає більше, ніж він нам зрадив. Прохаю вас, підіть завтра до нього і візьміть його на допит".

„Я малаб шпіонувати!" скрикнула Полі з обуренням. „Що ви про мене думаєте?"

„Я думаю", відповів Дод щиро, „що ви хочете зробити все, щоб вирятувати містера Фоса. Розповіжте старому радникові про нашу умову, може він стане нашим союзником".

„Отже добре!" сказала Полі. „Я піду до нього".

Під той сам час Фрідріх Мінквіц порався коло своїх вуликів і найшов там Фосів портфель. Він подивився, що в ньому є, і поклав його на місце.

Власне сидів він за вечерою, коли нараз хтось застукав у двері. На дворі стояв Боббі Дод. Він вклонився дуже чемно і просив приняти його. Мінквіц попрохав його увійти.

„У вас жив чоловік, що зветься Петер Фос?" спитав Дод просто з моста.

„Петер Фос?" загикнувся Мінквіц. „На кожний спосіб!.... Ні".

„Не відпирайтеся!" промовив Дод енерґійно. „Я детектив. Скажіть правду. Де він?"

„Тут його нема!" признався Мінквіц. „Він пішов геть. Ще перед двома тижнями".

„Куди?" допитував Дод і розлядався по кімнаті.

Мінквіц здвигнув раменами.

Але Боббі Дод не питав вже далі. Він відкрив на стіннім календарі багато ріжних відтисків пальців і здіймив його зі стіни, не питаючи про дозвіл.

„Дозволите?" спитав він і став складати папір.

Мінквіц вхопив за папір.

„Дуже прохаю сказав Дод. „Тисніть добре. Дуже буде мені приємно мати і ваш відтиск пальців".

Мінквіц випустив папір, що зник в Додовій кишені.

„Дякую вам!" сказав Дод чемно. „До побачення".

І він вернув зі своєю неоціненою знахідкою до Штрінау. В залізниці він став порівнувати ріжні відтиски пальців на календарі. Відтиск коло дати 27. листопада був безумовно відтиском пальців Петера Фоса. Тепер в його руках був непомильний спосіб, яким міг ствердити ідентичність Фоса без помочи Полі.

У Штрінау він купив перше всього другий календар і вислав його учителеві із Поґрау. Тепер він міг відпочити і приглянутися наново стінному календареві.

Коли два міліони не були сховані у судового радника, тоді напевне в школі!

Радник краєвого суду Печ приняв Полі дуже сердечно. Він взяв її за руку і лагідно повів її в кімнату.

„Ходіть сюди, кохана, маленька жіночко!" промовив він до неї і посадив її у мягкий фотель. „Дуже рад вас нарешті побачити! Скажіть лишень мені, як ви приходите до цього, їздити в товаристві цего детектива?"

„Як я приходжу до цього?" відповіла Полі збентежено. „Я мушу помогти йому піймати мого чоловіка. Він жеж вкрав два міліони. Він мусить їх віддати. Ми дамо його в санаторію, щоб справа не мала судових наслідків".

„Так?" сказав радник усміхаючися. „Тепер я вже все розумію. Але ти успокійся, моя дитино. Він не вкрав ніяких грошей, до того він цілком здоровий. Як лиш мідяні акції підуть вгору, він верне до тебе. І я даю тобі чесне слово, що ти будеш мати з нього велику потіху".

Полі дивилася на старого радника мов непритомна. Чи дядько був теж божевільний?

„Дивися, дитинко! успокоював він її. „Він був тут у мене і розповів мені про все. Тих міліонів, які він украв, цілком не було. Вони істнують тільки в уяві инших людий. На цьому фальшивому переконанню спочиває поки що ціле істнування фірми Стокс і Яркер".

Старий радник старався їй витолкувати як найдокладніще цілу справу. Полі дивилася на нього великими очима. В її голові почало прояснюватися. Вона пригадала собі сцену в Гамбурзі. Тоді Петер говорив те саме. Але вона йому не вірила, бо мала його за божевільного.

„Тепер ти лишишся у мене і покинеш Дода самого!" сказав до неї дядько.

„Ні, ні! Дод не сміє його зловити!" закричала вона і зірвалася на ноги. „Ми заключили умову, але я йому не вірю".

Вона розповіла про те, як вона умовилася з Додом.

„Ага!" сказав судовий радник, зацікавлений цим. „Це зміняє справу в корені. Тепер я сам раджу тобі лишитися з Додом і справляти його на фальшиву дорогу, коли-б він попав на добрий слід. Нема нічого ліпшого від потайного союзника в ворожім таборі. Але ти не смієш зрадитися, мусиш бути хитра, дуже хитра".

В цій хвилині почувся в сіней телефонічний дзвінок. Це телефонував Боббі Дод. Полі слухала.

„Я одержав власне телеграму з Ню Йорку: Петер Фос, міліоновий злодій з Сен Люіс, арештований".

Полі скрикнула і впустила телефонічну трубку. Дядько завів її в кімнату, передав хазяйці, а сам вернув до телефону.

„Що будемо робити?" спитав він Дода. „Місіс Фос хвилево не може далі з вами балакати".

„Дуже жалко!" відповів Дод. „Але мені здається, що там знов піймали фальшивого Фоса".

(Далі буде).

ІВАН М. ПІДДУБНИЙ.

ПРИЇЗД ВЕЛИКОГО УКРАЇНСЬКОГО СИЛАЧА

Минувшого тижня, 29. падолиста, приїхав на корабли Дайч з Берліня відомий на весь світ силач Іван Максимів Піддубний.

Піддубний походженнєм Украінець, з роду українських козаків Піддубних, що жили в полтавській губернії, в Богодуховці, повіту золотоношського. Літ йому 43. Боротися начав він в ріжних українських і російських містах, у 1902. році, і скоро добувся такої слави на полі борбництва, що Петроградське Спортове Товариство вислало його боротися в 1905. році на всесвітні борби в Парижі, де він і взяв першу надгороду. Після сього він обїзджав европейські краї, бував у Відни, Берліні, Білгороді, Лондоні, та других европейських містах, і нігде не мав ні одної поражки, всюди виходив з першою надгородою. В сей спосіб він уважався найкращим борцем грецько-римської системи в світі.

В 1910. році він купив собі на Полтавщині хазяйство в 350 десятин землі, побудував два валцеві млини і став займатися управою землі, котрою займалися його батьки. Та спортова жилка його знова потягнула, і в три роки опісля він покидає хазайнування та вибирається в світ. В 1913. році Піддубний став боротися напед у Петрограді, а відтак по других містах Европи. Був він навіть поза Европою, в Африці, як в Єгипті, Альжірі, й таке инче. По повороті його в Росію, захопила його війна та революція. Супроти сього, що його всі знали й поважали, мимо загального недостатку йому ніколи нічого не бракувало. Населеня горде на свого борця, в час великого голоду на Вкраїні в 1920. році, доставляло йому всего потрібного.

Коли покінчився голод і почалося нормальне життя, знова люди звернули увагу на спорти. Почалися в державному цирку в Москві боротьби межи силачами. Піддубного знова потягнуло до спорту, і він тут взяв першу нагороду. Тепер його знова запросили заграницю, де він виступив у перше в Берліні, беручи знова першу надгороду. З Берліна він виїздив до других міст Німеччини, де він поборов усіх борців, з котрими він лишень стрічався. Звідти його й запросив до Америки Джек Пфеффер, відомий в Америці менажер борців. Піддубний відповів на пропозицію короткою телеграмою: „Зґоджуюсь".

Приїхавши в Америку, Піддубний через свого менажера визвав на боротьбу всіх американських силачів. Піддубний сподіється в короткім часі виступити до першої боротьби в Америці Він уже вправляється до боротьби, а перший його виступ буде оголошений в короткім часі в нашій ґазеті.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць падолист, 1925 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	370.58
2.	144.18
3.	72.14
4.	79.97
5.	62.41
6.	23.94
7.	200.61
8.	148.03
9.	132.62
10.	176.69
11.	8.82
12.	106.93
13.	36.97
14.	72.73
15.	41.47
16.	31.35
17.	24.82
18.	101.01
19.	9.19
20.	160.85
21.	55.42
22.	82.31
23.	35.42
24.	138.66
25.	41.66
26.	34.77
27.	36.32
28.	178.51
29.	150.05
30.	64.89
31.	132.16
32.	32.45
33.	52.30
34.	99.77
35.	25.03
36.	66.90
37.	39.79
38.	213.58
39.	84.75
40.	25.46
41.	37.84
42.	112.68
43.	41.68
44.	126.51
45.	165.90
46.	34.02
47.	26.38
48.	48.45
49.	13.99
50.	42.57
51.	64.59
52.	21.34
53.	45.02
54.	15.37
55.	50.44
56.	92.16
57.	96.26
58.	50.21
59.	130.01
60.	16.43
61.	74.17
62.	83.45
63.	251.14
65.	221.11
66.	110.89
67.	116.80
68.	26.16
69.	93.61
70.	230.32
71.	15.73
72.	61.93
73.	94.39
74.	52.58
75.	67.21
76.	214.44
77.	99.89
78.	150.02
79.	6.16
80.	53.28
81.	117.58
82.	48.02
83.	58.02
84.	14.16
85.	90.50
86.	165.18
87.	102.01
88.	4.59
89.	8.53
90.	165.17
91.	199.58
92.	16.46
93.	25.71
94.	166.41
95.	81.28
96.	159.06
97.	38.08
98.	146.81
99.	148.60
100.	78.57
101.	60.06
102.	236.13
103.	66.19
104.	169.99
105.	119.44
106.	179.73
107.	52.88
108.	99.86
109.	93.05
110.	31.88
111.	45.43
112.	129.80
113.	95.15
114.	60.55
115.	20.34
116.	55.55
117.	76.18
118.	64.34
119.	83.59
120.	108.29
121.	75.97
122.	49.58
123.	85.37
124.	68.99
125.	16.09
126.	80.17
127.	87.63
128.	52.61
129.	21.50
130.	180.53
131.	17.20
132.	120.67
133.	126.32
134.	27.68
135.	106.89
136.	138.69
137.	111.70
138.	42.44
139.	61.92
140.	42.54
141.	18.12
143.	91.99
144.	56.09
145.	38.52
146.	76.37
147.	270.66
148.	12.32
149.	54.05
150.	27.44
151.	54.25
152.	48.09
153.	17.11
154.	40.95
155.	279.73
156.	55.42
157.	43.48
158.	24.99
159.	67.58
160.	79.79
161.	56.12
162.	41.82
163.	65.22
164.	47.95
165.	99.39
166.	17.87
167.	39.87
168.	120.36
169.	31.77
170.	182.72
171.	48.02
172.	56.62
173.	28.84
174.	38.78
175.	88.10
176.	38.15
177.	78.51
178.	27.69
179.	190.26
180.	10.17
181.	119.09
182.	105.59
183.	105.02
184.	7.33
185.	66.61
186.	68.37
187.	40.90
188.	17.99
189.	20.85
190.	9.60
191.	65.98
192.	45.01
193.	137.55
194.	16.87
195.	33.60
196.	44.29
197.	38.63
198.	70.47
199.	11.68
200.	74.86
201.	50.67
202.	31.86
203.	100.55
204.	55.37
205.	20.35
206.	309.83
207.	47.27
208.	26.93
209.	135.58
210.	38.35
211.	109.88
212.	29.20
213.	279.45
214.	43.98
215.	37.13
216.	45.81
217.	259.21
218.	236.85
219.	43.57
220.	121.77
221.	279.85
222.	27.15
223.	148.97
224.	14.26
225.	31.23
226.	22.82
227.	54.64
228.	44.04
229.	199.80
230.	192.85
231.	48.54
232.	66.18
233.	56.93
234.	121.37
235.	114.27
236.	67.77
237.	180.77
238.	31.80
239.	172.15
240.	14.40
241.	36.36
242.	110.83
243.	105.91
244.	39.95
245.	95.63
246.	36.48
247.	195.01
248.	47.22
249.	27.37
250.	17.40
251.	120.86
252.	46.69
253.	47.98
254.	104.87
255.	58.58
256.	21.42
257.	4.23
258.	25.31
259.	127.05
260.	24.24
261.	25.86
262.	32.02
263.	40.21
264.	16.01
265.	29.08
266.	69.81
267.	40.15
268.	35.30
270.	136.78
271.	32.37
272.	8.05
273.	65.45
274.	136.92
275.	61.38
276.	384.22
277.	46.68
279.	15.77
280.	81.05
281.	12.84
282.	129.86
283.	82.04
284.	21.95
285.	30.76
286.	61.33
287.	14.82
288.	192.38
289.	14.84
290.	47.52
291.	24.50
292.	185.28
293.	16.08
294.	40.72
295.	152.16
296.	181.79
297.	20.01
298.	44.24
299.	49.64
300.	249.35
301.	110.59
302.	8.91
303.	36.51
304.	29.60
305.	46.89
306.	7.74
307.	26.14
308.	97.60
309.	27.56
310.	30.01
311.	16.13
312.	20.69
313.	16.58
314.	10.92
315.	16.56
316.	218.82
317.	84.30
318.	94.65
319.	12.35
320.	64.46
321.	73.15
322.	23.40
323.	43.34
324.	95.96
325.	32.46
326.	123.52
327.	22.72
328.	7.65
329.	22.36
330.	90.72
331.	26.51
332.	69.48
333.	71.90
334.	36.15
335.	24.25
336.	124.04
337.	29.69
338.	226.54
339.	49.26
340.	12.15
341.	59.01
342.	105.34
343.	34.25
344.	30.81
345.	63.78
346.	23.90
347.	56.94
348.	23.11
350.	61.13
351.	45.36
354.	34.95
355.	52.59
357.	36.91
363.	119.33
364.	158.17
365.	114.44
367.	168.14
369.	140.87
370.	184.90
371.	72.25
379.	58.36
380.	28.67
381.	26.56
384.	86.28
385.	238.13
388.	136.96
392.	20.50
393.	24.96
396.	72.35
400.	35.79
401.	32.20
402.	3.67

З місячних вкладок	28,470.40
Процент від морґечів	1,249.10
Процент від бондів	2,532.44
Сплати морґечу	200.00
Сирітські части по бл. п.:	
Павло Бача, від. 48	700.00
Іван Сорока, в. 253	100.00
Теодор Лопаца, в. 170	200.00
Дмитро Нісевич, в. 86	487.50
Разом	33,939.44

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Мих. Камінський, в. 238	500.00
Іван Сорока, в. 253	250.00
Бартош Голіят, в. 385	500.00
Петро Дудик, в. 7	1,000.00
Дмитро Нісевич, в. 86	975.00
Теодор Лопаца, в. 170	500.00
Максим Баглай, в. 75	550.00
Ілія Новак, в. 70	1,000,00
Іван Деленко, в. 276	1,000.00
Павло Бача, в. 48	1,000.00

Запомоги з фонду запомогового:

Теодор Микитин, в. 5	50.00
Анна Пуціло, в. 56	50.00
Антін Філовяк, в. 82	75.00
Мих. Кокотайло, в. 128	25.00
Юрій Манько, в. 149	50.00
Дмтиро Фенчишин, в. 155	75.00
Вікт. Дрожинська, в. 195	25.00
Дм. Музика, в. 209	75.00
Гр. Запотічний, в. 280	50.00
Ст. Музика, в. 294	75.00
Юстина Старцун, в. 333	25.00
Анна Сорока, в. 339	100.00

Виплати з фонду сирітського:

Кат. Корчинська, в. 104	179.25
Вас. Рапавий, в. 28	97.50
Іван Ветхач, в. 322	650.00
Антін Фаріон, в. 103	95.50
Микола Рикита, в. 57	385.50
Дм. Нісевич, в. 86	487.50

Розходи адміністраційні:

Свобода за орґан	3,754,50
Платня гол. уряду	500.00
Податок від реальности	164.88
Кошти засідань гол. екзекутиви	27.00
Розходи канцелярійні почта і тел.	29.56
Інвестиції готівки в морґечах	45,000.00
Разом	59,321.19

ЗІСТАВЛЕННЄ.

Готівка з кінцем міс. жовтня 1925	237,528.60
Прихід за падолист	33,939.44
Разом	271,468.04
Розхід за падолист	59,321.19
Готівка з кінцем міс. падолиста остає	212,146.85

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	212,146.85
Морґечі	647,090.00
Бонди	423,369.48
Реальність	19,500.00
Друкарня	21,000.00
Разом	1,323,106.33

Стан довжний:

Фонд посмертний	859,546.77
„ резервовий	224,001.04
„ запомоговий	45,192.90
„ адміністрац.	33,076.27
„ конвенційний	1,904.10
„ народний	1,598.32
„ сирітський	157,786.93
Разом	1,323,106.33

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць падолист, 1925 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	21.40
2.	13.30
3.	12.93
4.	2.48
5.	5.00
6.	1.50
7.	29.03
8.	7.65
9.	19.18
10.	3.37
14.	1.58
15.	7.45
16.	5.20
18.	10.35
20.	5.65
21.	6.15
22.	15.75
23.	3.15
24.	15.30
25.	1.60
26.	1.60
27.	2.46
28.	19.25
29.	10.20
30.	7.65
31.	19.80
34.	12.15
35.	3.15
36.	50
38.	24.55
39.	5.18
40.	2.70
41.	2.95
42.	9.25
43.	2.25
44.	20.03
45.	11.47
47.	2.05
50.	7.45
51.	2.25
52.	75
53.	4.73
55.	4.75
56.	13.50
57.	7.65
58.	5.90
59.	14.20
61.	6.08
62.	7.20
63.	27.45
65.	23.40
66.	4.28
67.	9.23
68.	2.05
69.	4.75
70.	25.65
72.	8.75
73.	6.53
74.	2.50
75.	13.50
76.	27.45
77.	4.73
78.	3.75
80.	3.40
81.	7.20
82.	5.50
83.	9.90
85.	13.75
86.	6.10
87.	14.65
88.	90
89.	1.75
90.	19.25
91.	21.85
93.	2.93
94.	8.10
95.	2.95
96.	16.20
97.	3.40
98.	5.40
99.	24.30
100.	5.40
102.	21.85
103.	2.95
104.	19.80
105.	6.75
106.	4.50
107.	2.70
108.	9.23
109.	9.25
110.	1.20
112.	11.40
113.	4.95
114.	5.00
115.	25
116.	9.00
118.	2.30
120.	9.00
121.	8.55
123.	5.85
124.	14.85
126.	2.25
127.	10.13
128.	5.00
130.	5.18
131.	1.15
132.	21.60
133.	6.75
135.	6.30
136.	14.20
137.	14.65
139.	4.05
140.	25
142.	8.35
143.	5.40
144.	2.25
145.	1.65
146.	5.85
147.	36.67
148.	4.50
149.	6.98
153.	4.00
155.	44.35
156.	4.60
158.	1.70
159.	6.30
160.	11.70
161.	5.00
162.	5.40
163.	7.78
164.	4.50
165.	6.60
166.	1.58
168.	16.90
170.	11.05
171.	25
172.	3.40
174.	4.35
175.	4.75
176.	2.05
177.	4.95
179.	20.70
181.	14.20
182.	9.90
191.	50
192.	2.05
193.	9.50
196.	2.50
197.	2.50
198.	4.50
200.	12.15
201.	5.00
203.	8.80
204.	50
205.	2.70
206.	34.20
207.	1.40
208.	2.50
209.	18.00
210.	6.30
211.	7.65
213.	23.20
214.	7.90
217.	28.35
218.	29.05
219.	2.93
220.	14.20
221.	12.15
223.	17.55
224.	2.25
226.	2.70
227.	2.95
228.	5.25
229.	10.80
230.	16.20
232.	5.65
233.	1.13
234.	26.10
235.	4.05
237.	21.60
238.	2.05
239.	14.85
241.	3.15
242.	9.70
243.	19.80
244.	2.95
245.	10.35
246.	3.60
247.	25.70
248.	2.70
250.	2.25
251.	11.70
252.	3.45
253.	2.25
270.	19.60
257.	3.00
258.	2.95
259.	15.75
261.	2.70
262.	6.30
263.	4.05
264.	4.30
265.	2.03
266.	50
267.	3.15
268.	50
271.	75
274.	10.13
275.	6.30
276.	42.10
278.	6.80
282.	18.45
283.	8.35
284.	3.40
288.	20.48
289.	2.95
292.	11.93
293.	1.35
294.	4.27
295.	5.20
296.	5.40
297.	1.35
298.	5.18
299.	1.80
300.	17.55
301.	9.00
302.	90
305.	2.50
307.	3.45
308.	17.55
309.	75
310.	4.05
312.	2.70
314.	1.60
316.	23.85
317.	8.55
318.	3.83
320.	7.20
321.	11.05
323.	5.00
324.	10.45
326.	11.92
330.	2.30
332.	11.48
333.	3.50
334.	1.50
336.	6.05
337.	2.75
338.	25.20
339.	9.00
341.	3.60
342.	18.25
343.	75
344.	1.86
345.	5.25
346.	1.50
347.	7.20
350.	2.03
351.	3.60
355.	3.60
357.	3.40
363.	17.35
364.	10.80
365.	9.45
367.	7.65
369.	16.90
370.	8.55
371.	10.15
379.	3.60
380.	3.60
384.	10.25
385.	21.15
388.	13.50
396.	10.65
401.	4.72

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.:

Марія Чегін, від. 18	26.00
Мих. Космовський, в. 342	93.00

Розходи адміністраційні:

Платня робітника	160.00
Видатки канцелярійні	10.52
Разом	289.52

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. жовтня остала	45,384.98
Прихід за падолист	2,358.49
Разом	47,743.47
Розхід за падолист	289.52
Готівка з кінцем міс. падолиста остає	47,453.95

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	47,453.95
Морґечі	18,000.00
Разом	65,453.95

Стан довжний:

Фонд посмертний	48,709.72
„ адміністрац.	16,744.23
Разом	65,453.95

Доплачено зі старої резерви по бл. п. Михайлі Космовськім, від. 342, $107.00.

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Тов. Вільні Козаки, від. 316, подає до відома своїм членам і членицям, що звичайний місячний мітинґ відбудеться в четвер, дня 10. грудня, о 7.30 вечером в гали Тов., 102 Joiner St. Обовязком кождого члена є прибути на той мітинґ, бо є важні справи до полагодження і буде вибір нового уряду на рік 1926. Пригадується членам, котрі є на фармах або в других плейсах, щоби явилися на сей мітинґ. Члени, котрі злеґковажать собі се оголошення і не являться, будуть подані до суспенди. Всі довгуючі члени мають вирівнати свої довги, бо інакше не буде можливо замкнути рахунків за сей рік. Будесь принимати нових членів до Тов. і У. Н. Союза без вступної оплати в місяци грудни і січни. — Уряд Т. В. К.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

